

Dnr 2025-0570

Revisorsinspektionen
Swedish Inspectorate of Auditors

VERKSAMHETSRAPPORT 2022-2024

Postadress/Postal address
Box 24014
104 50 Stockholm
Sweden

Besöksadress/Visiting address
Karlavägen 104
www.revisorsinspektionen.se
ri@revisorsinspektionen.se

Telefon/Telephone
08-738 46 00
+46-8-738 46 00

Org.nr
202100-4805

Innehåll

Sammanfattning	3
1 Inledning	3
2 Yrkets attraktionskraft.....	3
2.1 Kompetenskrav och provet för revisorsexamen.....	4
2.2 Revisorskårens sammansättning.....	9
2.3 Dispenser	13
3 En relevant tillsyn	14
3.1 Allmänt om tillsynsverksamheten	14
3.2 Särskilt om den riskbaserade tillsynen	15
3.3 Kampen mot den ekonomiska brottsligheten	16
3.4 Riskbaserad tillsyn av efterlevnaden av penningtvättslagen	17
3.5 Tematillsyner	20
3.6 Ökade krav på granskning av hållbarhetsrapportering.....	21

Sammanfattning

Sedan revisorsexamen introducerades 2013 har antalet deltagare ökat, och majoriteten av dem klarar provet. Yngre tentander och de från större revisionsföretag presterar generellt bättre än andra tentander. Medelåldern för provdeltagare har legat relativt stabilt runt 31–32 år under senare år. Revisorskåren har stabiliserats till cirka 3 000 kvalificerade revisorer, med en ökande andel kvinnor och yngre revisorer.

Revisorsinspektionen har riktat resurser mot riskbaserad tillsyn, särskilt inom penningtvättområdet. Utvecklade verktyg och metoder för tillsyn har visat sig effektiva och används för att identifiera och åtgärda brister. Riskhanteringen är dock en dynamisk process som kräver kontinuerlig anpassning till nya hot och krav.

1 Inledning

Revisorsinspektionen är regeringens expertmyndighet i frågor om revisorer och revision. Myndighetens uppdrag är att tillgodose samhällets behov av kvalificerade och oberoende externa revisorer och att ansvara för att god revisorssed och god revisionsmed utvecklas på ett ändamålsenligt sätt. Uppgiften fullgörs bland annat genom att anordna prov för revisorsexamen och handlägga frågor om auktorisation och godkännande av revisorer. Därtill bedriver inspektionen tillsyn av auktoriserade och godkända revisorer och registrerade revisionsbolag. I uppdraget ingår även att ingripa mot revisorer som medverkar till eller som underlättar för ekonomisk brottslighet.

Enlig förordningen (2007:1077) med instruktion för Revisorsinspektionen ska myndigheten följa utvecklingen inom revisorsområdet och särskilt beakta nya nationella och internationella förhållanden som har eller kan få betydelse för tillsynen över auktoriserade och godkända (kvalificerade) revisorer och registrerade revisionsbolag samt för tolkningen och utvecklingen av god revisors- och revisionsmed.

I verksamhetsrapporten presenteras de viktigaste händelserna i myndighetens verksamhet som inträffat sedan den senaste årliga rapporten för år 2021. Verksamhetsrapporten struktureras främst efter den strategiska planen för åren 2022–2026 och de viktigaste åtgärder som vidtagits för att uppnå myndighetens övergripande mål: att öka yrkets attraktivitet samt säkerställa en relevant och effektiv tillsyn. Syftet med verksamhetsrapporten är att ge fördjupad kunskap om myndighetens verksamhet samt att sprida information och höja kunskapen kring revisorer och revisionsfrågor i samhälle och näringsliv. Verksamhetsrapporten kompletterar myndighetens årsredovisning som ger en mer grundläggande information om myndighetens verksamhet, finansiella ställning och resultat för ett enskilt år.

2 Yrkets attraktionskraft

Revisorsinspektionen arbetar för att tillgodose samhällets behov av kvalificerade och oberoende externa revisorer, med fokus på att stärka yrkets attraktivitet och kompetensförsörjning. Som en del i detta arbete följer myndigheten utvecklingen inom revisorskåren bland annat vad gäller sammansättning, antal, ålder och godkända provtentander.

En stor utmaning för revisorsbranschen är att rekrytera och behålla särskilt yngre revisorer. Andra branscher lockar med högre löner och bättre balans mellan arbete och

fritid. Revisorskåren har minskat sedan revisionsplikten avskaffades år 2010, även om antalet kvalificerade revisorer nu förefaller ha stabiliserats kring 3 000. För att stärka yrkets attraktionskraft krävs ett gemensamt arbete av revisorsbranschen, Revisorsinspektionen och akademien. Goda arbetsförhållanden, gott ledarskap och hög status är centrala för att möta denna utmaning.

Revisorsinspektionen har under de senaste åren vidtagit ett antal åtgärder för att bidra till yrkets attraktionskraft. Detta har bl.a. gjorts genom:

- Ändrade utbildningskrav som breddat kompetensbasen och gjort vägen till revisorsexamen mer flexibel.
- Regeländringar som ger ökade möjligheter för revisorer som lämnat yrket att återvända. Att under en tid arbeta med annat kan ge erfarenheter som är värdefulla, kompetenshöjande och av stor nytta om man senare beslutar sig för att arbeta med revision igen.
- Ett moderniserat revisorsprov med ny utformning som ges för första gången under våren 2025.

2.1 Kompetenskrav och provet för revisorsexamen

Förändrade kompetenskrav

Den 1 juli 2018 genomfördes den senaste förändringen av utbildningskraven för att bli auktoriserad revisor.¹ Utbildningstiden utgörs av ett basblock med kandidatexamen och tre års praktisk utbildning, i likhet med systemet som varade mellan år 2002–2013 (3+3). Kravet att kandidatexamen ska ha företagsekonomi som huvudområde slopades, dock med fortsatt krav på att ha studerat vissa obligatoriska ämnesområden som exempelvis redovisning. Provet för revisorsexamen förblev oförändrat.

Det är svårt att dra några säkra slutsatser kring vilka konsekvenser utbildningsreformen år 2018 har fått. Några tendenser sedan dess går dock att urskilja:

- Det har inte skett någon väsentlig förändring i tentandernas utbildningsbakgrund/examen. Det är fortfarande en överväldigande majoritet av tentanderna som har avlagt en kandidatexamen med företagsekonomi som huvudområde. Få tentander har annan utbildningsbakgrund såsom inom nationalekonomi, teknik eller IT.
- Det har skett en betydande ökning av antalet anmälda till provet för revisorsexamen och därmed också fler som avlägger revisorsexamen. Under åren 2022–2024 anordnades två prov per år, vilket är det normala. Antalet tentander som klarat provet var rekordhøgt år 2022 med 239 tentander. År 2024 är därefter det år då näst flest tentander klarat provet sedan starten för det nuvarande provet år 2013.
- Genomsnittsåldern för de som skriver provet ligger relativt konstant kring 31–33 år. Det har funnits en hypotes om att nya utbildnings- och kompetenskrav bidragit till att många yngre tentanderna skriver provet tidigare än förut och därmed påverkat genomsnittsåldern. Detta har dock inte kunnat verifieras.

---

¹ Se förordningen (2018:640) om ändring i förordningen (1995:665) om revisorer samt Revisorsinspektionens föreskrifter (RIFS 2018:1) om revisorsexamen.

Under år 2022 var provskrivarnas snittålder 31 år och under åren 2023 och 2024 var snittåldern 32 år. För de första proven 2013 och 2014 var tentandernas snittålder 33 år. Därefter har den varierat mellan 31 och 32 år.

Modernisering av provet för revisorsexamen

Enligt Revisorsinspektionens strategiska plan för åren 2022–2026 var en av de aktiviteter som skulle genomföras att se över innehållet och utformningen av provet för revisorsexamen för att anpassa det till framtidens behov och krav. År 2022 tillsattes en arbetsgrupp som fick i uppdrag att konkretisera åtgärder inom detta område. Arbetsgruppen utredde bl.a. de juridiska förutsättningarna för eventuella ändringar av kompetenskraven och provets utformning samt inhämtade information om hur examinering av revisorer görs i andra jurisdiktioner. Samtal fördes med examensrådet², FAR och utbildningsansvariga på enskilda revisionsföretag för att inhämta deras syn på området. Sammanfattningsvis kunde arbetsgruppen konstatera:

- att EU:s regelverk ger ett relativt stort utrymme att utforma revisorsexamen på olika sätt i respektive medlemsstat,
- att det också finns en stor variation i hur länderna de facto genomför revisorsexamen, och
- att bilden från intressenterna (stora, mellan och mindre revisionsföretag) i Sverige är splittrad.

Under år 2024 tillsatte inspektionen arbetsgrupper med uppdrag att dels förbereda införandet av de nya kraven inom hållbarhetsområdet och se över hur kraven påverkar provet för revisorsexamen, dels utreda möjligheterna till implementering av en digital provplattform. Under våren 2025 kommer det nya digitaliserade revisorsprovet genomföras för första gången. Vidare kommer hållbarhet att bli ett obligatoriskt område vid provet för revisorsexamen från och med våren 2026³.

Utfallet av provet för revisorsexamen – övergripande

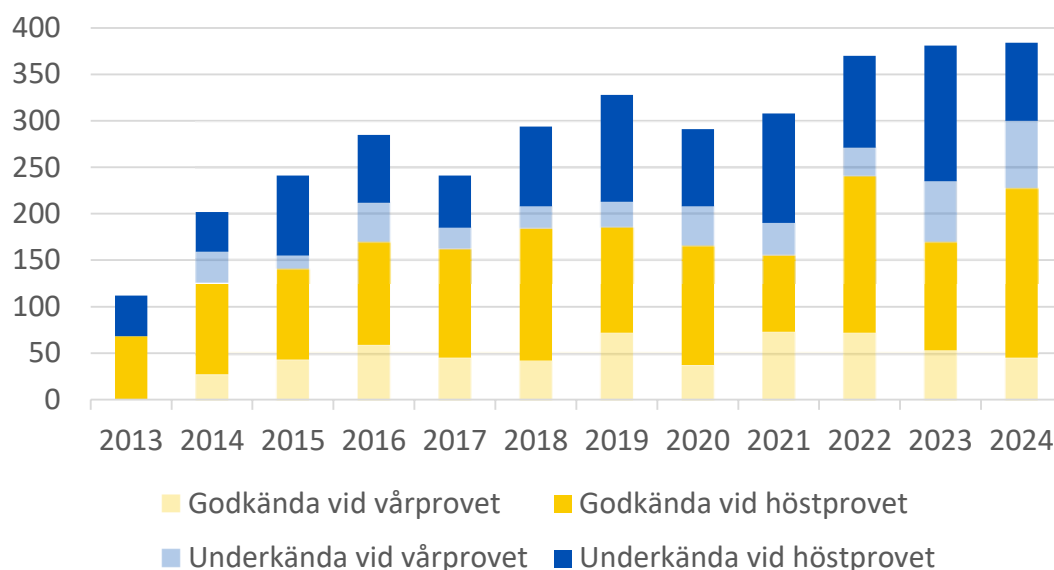
Sedan provet fick sin nuvarande form hösten 2013 har antalet tentander som skriver provet ökat. Vid det första provtillfället uppgick antalet provskrivare till dryga 100 och därefter var antalet tentander under några år över 200 per år. Under de senaste åren har antalet tentander varit över 300 per år.

Diagrammet nedan visar antalet godkända och underkända tentander per år från och med höstprovet år 2013.

² Examensrådet är ett rådgivande organ till myndigheten vars huvudsakliga uppgift är att kvalitetssäkra provet för revisorsexamen.

³ Vid tidpunkten för den här rapportens publicering har Europeiska kommissionen lagt fram förslag till omfattande inskränkningar och förenklingar av CSRD där förhandlingarna nyss påbörjats (det s.k. Omnibus-paketet). Rapportens beskrivningar utgår från den lagstiftning som gäller vid publiceringen.

Antal tentander per år fr.o.m. höstprovet år 2013

Andelen tentander som klarade provet var under år 2023 den lägsta under provets historia. För åren 2022 och 2024 var genomströmningen mer i linje med hur det brukar se ut. Sedan det nuvarande provet infördes år 2013 har andelen deltagare med godkänt resultat ett enskilt år som högst varit 67 procent och som lägst 44 procent.

Det är svårt att analysera vad skillnaderna i provresultat mellan olika provtillfällen beror på. Revisorsinspektionens examensråd, med en sammansättning av ledamöter från såväl bransch som akademi, kvalitetssäkrar provet för att säkerställa en hög och jämn kvalitet. Tentandernas resultat följer en normalfördelningskurva vars topp i normalfallet ligger relativt nära godkänt-gränsen. Det krävs därför inte så stor variation i snittpoäng för att tippa över från ett prov med låg godkännandegrad till ett med hög godkännandegrad.

Tabellen nedan visar anordnade prov per år, antal deltagare i proven samt antal och andel deltagare med godkänt resultat.

	2024	2023	2022
Antal anordnade prov per år	2	2	2
Antalet deltagare i proven	384	381	370
- varav kvinnor	175	183	185
- varav män	209	198	185
Antalet deltagare med godkänt resultat	227	169	239
- varav kvinnor	98	77	122
- varav män	129	92	117
Andel av deltagare med godkänt resultat	59 %	44 %	65 %

I ett längre perspektiv har 80 procent av de personer som någon gång skrivit provet för revisorsexamen sedan det infördes år 2013 blivit godkända. 64 procent av tentanderna blev godkända på första försöket medan 16 procent behövde fler än ett försök innan de

blev godkända. 20 procent av de som någon gång skrivit provet har aldrig godkänts. Av dessa har knappt hälften skrivit provet enbart en gång.

Utfallet av provet för revisorsexamen – skillnader mellan Big7 och övriga byråer

Under åren 2022–2024 har den andel provskrivare som kommer från andra revisionsföretag än ”Big 7”⁴ varierat mellan 29 och 36 procent av tentanderna. Andelen tentander som uppnår godkänt resultat på provet har under perioden varierat mellan 55 och 70 procent för Big7-byråerna. När det gäller motsvarande siffra för övriga revisionsföretag har den som lägst varit 19 och som högst 52 procent. Trenden att andelen tentander som klarar provet är lägre på de övriga byråerna är i linje med vad som redovisats i tidigare årliga rapporter.

Vad som ligger bakom skillnaderna i resultat mellan stora och små revisionsföretag är svårt att svara på. Det finns ingen entydig förklaring till detta utan beror sannolikt på flera olika omständigheter. En faktor som lyfts fram vid myndighetens samråd med branschen är vitt skilda förutsättningar för tentanderna vad gäller tillgången till hjälpmedel vid provtillfället. Provet speglar också till betydande del det stora revisionsföretagets verklighet, där tyngdpunkten för revisionen upplevs ligga på större och mer komplexa företag. Detta har beaktats i utvecklingsarbetet med provet i det nya digitala provplattformen. Ytterligare en förklaring som lyfts fram är olika förutsättningar för tillgången till resurser och tid vid förberedelse inför provet.

Tabellen nedan visar antalet och andelen tentander respektive godkända tentander under åren 2020–2024 för Big 7 och övriga byråer.

		Big 7	Övriga	Totalt
2024	Antal deltagare	247	137	384
	Antal godkända	156	71	227
	Andel godkända	63%	52%	59%
	Andel av deltagare	65%	36%	100%
2023	Antal deltagare	270	111	381
	Antal godkända	148	21	169
	Andel godkända	55%	19%	44%
	Andel av deltagare	71%	29%	100%
2022	Antal deltagare	261	109	370
	Antal godkända	184	55	239
	Andel godkända	70%	50%	65%
	Andel av deltagare	71%	29%	100%

Utfallet av provet för revisorsexamen – åldersfördelning

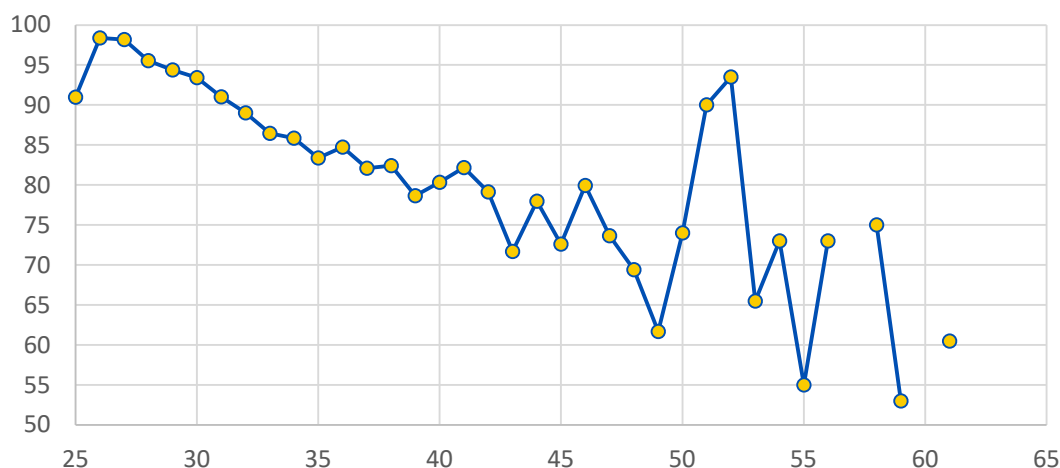
En frågeställning som ibland förs fram vid låga provresultat är att tentanderna skriver proven för tidigt i sin karriär och därmed inte hunnit få tillräcklig erfarenhet och kunskap för att klara provet. Statistiken över provresultaten per åldersgrupp stöder dock inte hypotesen att en högre ålder skulle korrelera med ett bättre resultat på provet. Under år 2022 var det 25-åringarna som hade högst snittpoäng på provet med

⁴ Med ”Big 7” avses BDO, Deloitte, EY, Forvis Mazars, Grant Thornton, KPMG och PwC.

104 poäng och under åren 2023 och 2024 var det 26-åringarna respektive 27-åringarna som låg högst i snitt med 94,7 respektive 98,1 poäng. Även i ett längre tidsperspektiv är det de yngre provskrivarna som lyckas bäst på provet. Sedan provet infördes år 2013 ligger både medel- och medianvärde för de provskrivare som är mellan 25 och 31 år på över 90 poäng vilket är högre än för övriga åldrar.

Diagrammet nedan visar medelvärdet för antalet poäng vid revisorsexamen per åldersgrupp från och med höstprovet år 2013 till och med höstprovet år 2024. Underlag från både vår- och höstproven ingår här. Särskilt för tentander som är 40 år eller äldre är det svårare att dra slutsatser av statistiken på grund av det låga antalet tentander i de åldersgrupperna.⁵

Medelvärde för antal poäng vid revisorsexamen per åldersgrupp fr.o.m. höstprovet år 2013 t.o.m. höstprovet år 2024

Utfallet på provet för revisorsexamen – jämförelse mellan olika deluppgifter

Under åren 2022–2024 ingick totalt 168 deluppgifter vid proven för revisorsexamen.

Generella slutsatser kring svårighetsgraden på frågorna och jämförelser över tid är svåra att dra. Myndighetens övergripande bedömning är att provets kvalitet och svårighetsgrad varit jämn under den perioden som provet anordnats i sin nuvarande form. Med det sagt kan vissa enskilda frågor under vissa år avvika. Vissa redovisningsfrågor kopplade till IFRS-regelverket⁶ har varit svårare för tentanderna än redovisningsfrågor avseende K2- och K3-regelverken⁷. Även vissa skattefrågor förefaller ha varit svåra. Flera av de frågor som tentanderna lyckats väl med har varit faktainriktade där det varit möjligt att söka fram ett svar och där det inte krävts omfattande bedömningar eller beräkningar.

⁵ Antalet tentander i åldrarna 40–49 motsvarar mindre än sex procent av det totala antalet tentander.

Antalet tentander som är 50 år eller äldre motsvarar endast 0,6 procent av det totala antalet tentander.

⁶ International Financial Reporting Standards

⁷ Kategori 2 och Kategori 3. De flesta aktiebolag som räknas som ett mindre företag kan välja att ta fram årsredovisningen enligt K2, som är ett mer förenklat regelverk. K3 kallas för huvudregelverket och måste användas av alla större aktiebolag.

De tio deluppgifter där tentanderna haft bäst respektive sämst resultat illustreras i tabellen nedan.

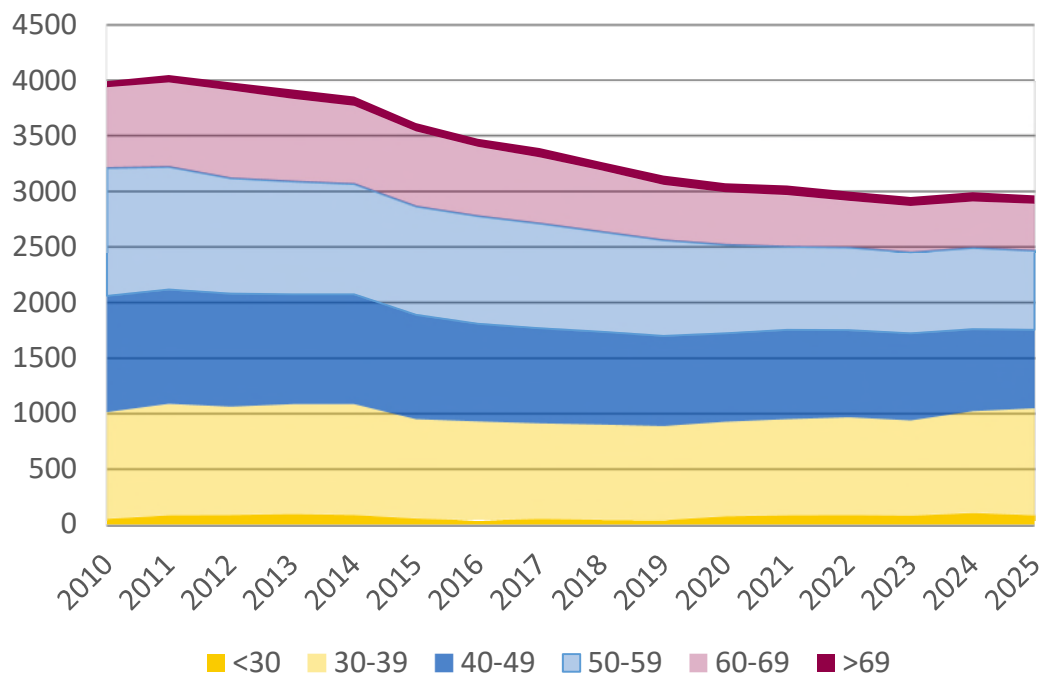
Bäst resultat	Sämst resultat
<ul style="list-style-type: none"> • Bolagsstyrningsrapporten – syfte, krav och hantering av avvikelser • Revisionsberättelsefråga • IT-säkerhet • Hantering av renoveringsutgifter i K2 • Redogöra för syftet med förvaltningsrevision och upprätta granskningsprogram • Semesterlöneskuld K3 • Bevarande av räkenskapsinformation • Penningtvättsåtgärder/ antagande av ny kund • ESEF-rapportering • Revisorsinspektionens fortbildningskrav 	<ul style="list-style-type: none"> • Valutakursdifferenser (IFRS) • Pensioner (IFRS) • Hållbarhetsrelaterad informations påverkan på riskbedömningen • Förändringar i regler kring tillhandahållande av icke-revisionstjänster • Uppläggningsavgifter banklån (IFRS) • Skatteberäkning • Avyttring av fastighet (IFRS) • Redovisning av IF-andelar (K3) • Skatt på pensioner • Penningtvätt

2.2 Revisorskårens sammansättning

Revisorskårens storlek

Den minskning av revisorskåren som pågick framför allt under 2010-talet har under de senaste åren planat ut och antalet revisorer förefaller ha stabiliserats omkring 3 000.

Diagrammet nedan visar antalet revisorer fördelat på ålder i början av respektive år.

Revisorskårens geografiska fördelning vid utgången av år 2024

Den geografiska fördelningen av Sveriges revisorer står till stor del i proportion mot befolkningsstorleken i respektive län. Stockholms län utmärker sig dock särskilt genom att antalet revisorer är kraftigt överrepresenterat.

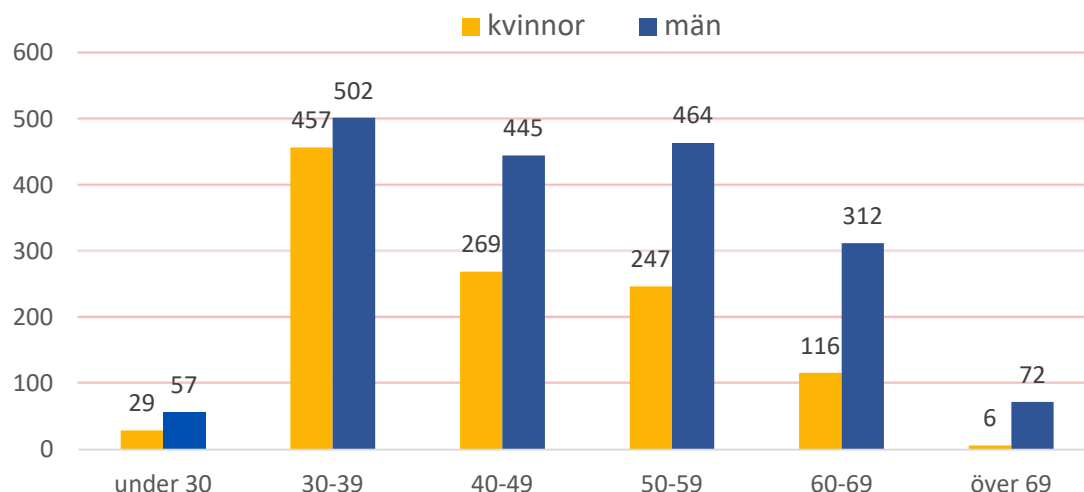
Tabellen nedan visar antalet folkbokförda revisorer per län i Sverige jämfört med länets procentuella andel av Sveriges totala befolkning.

Län	Antal folkbokförda revisorer	Procentuell andel av revisorskåren	Länets procentuella andel av befolkningen
Stockholms län	952	32,0	23,3
Västra Götalands län	475	16,0	16,7
Skåne län	423	14,2	13,5
Hallands län	129	4,3	3,3
Östergötlands län	109	3,7	4,5
Jönköpings län	106	3,6	3,5
Uppsala län	82	2,8	3,8
Västmanlands län	66	2,2	2,7
Örebro län	65	2,2	2,9
Södermanlands län	63	2,1	2,9
Kalmar län	61	2,0	2,3
Gävleborgs län	59	2,0	2,7
Värmlands län	59	2,0	2,7
Västerbottens län	59	2,0	2,6
Västernorrlands län	56	1,9	2,3
Dalarnas län	48	1,6	2,7
Norrbottnens län	46	1,5	2,4
Kronobergs län	44	1,5	1,9
Jämtlands län	39	1,3	1,3
Blekinge län	24	0,8	1,5
Gotlands län	9	0,3	0,6
Okänt	2	0,1	0,0
Totalt	2976	100,0	100,0

Revisorskårens köns- och åldersfördelning vid utgången av år 2024

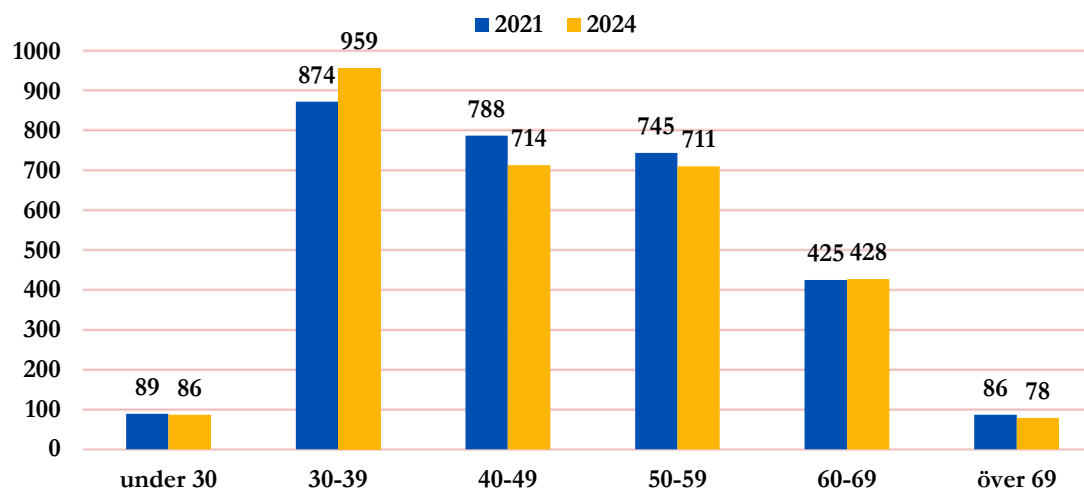
Vid utgången av år 2024 fanns det 2 976 kvalificerade revisorer i Sverige. Av dessa var 38 procent kvinnor. Om trenden fortsätter kan en jämn könsfördelning 40/60⁸ väntas uppnås under 2020-talet.

Diagrammet nedan visar antalet kvalificerade revisorer vid utgången av år 2024 fördelat på kvinnor och män.

Under perioden 2022–2024 har en förnygring av revisorskåren skett. Den andel av kåren som är under 40 år har ökat från 32 till 35 procent. Fördelningen av kvalificerade revisorer mellan de olika ålderskategorierna har i övrigt varit stabil. Vid utgången av år 2024 var de två yngsta revisorerna 26 år och den äldsta var 86 år.

Diagrammet nedan visar antalet kvalificerade revisorer fördelat per ålderskategori vid utgången av år 2021 respektive 2024.

⁸ En jämn könsfördelning är enligt Statistiska centralbyrån (SCB) när andelen män och kvinnor ligger inom intervallet 40 till 60 procent.

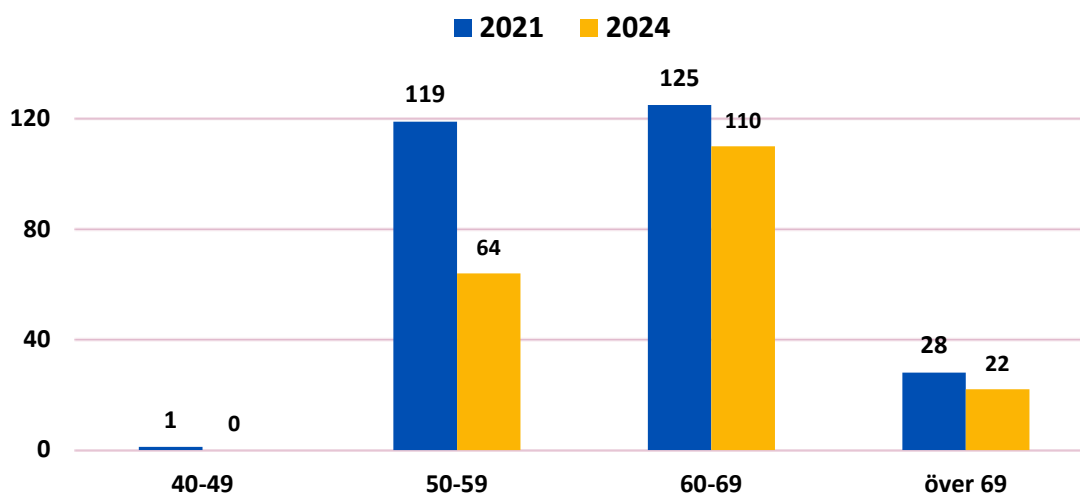
Revisorskårens fördelning på arbetsgivare i dag

I dag anger 78 procent av de kvalificerade revisorerna ett registrerat revisionsbolag som sin arbetsgivare.⁹ Resterande 22 procent är fördelade på omkring 450 unika¹⁰ arbetsgivare som till största delen består av små revisionsföretag. Ett mindre antal revisorer är anställda vid andra slags organisationer såsom FAR, statliga myndigheter och utländska motsvarigheter till revisionsföretag.

Omkring 53 procent av de kvalificerade revisorerna är i dag verksamma vid ”Big 7”.

Godkända revisorer vid utgången av år 2021 respektive 2024

Vid utgången av år 2024 uppgick antalet godkända revisorer till 196 personer, vilket är 77 personer färre än vid utgången av år 2021. På grund av gruppens höga genomsnittsålder är det sannolikt att antalet kommer att fortsätta minska snabbt under de närmaste åren. Diagrammet nedan visar antalet godkända revisorer vid utgången av år 2021 respektive 2024 fördelat på ålder.

Återkomst till yrket under åren 2022–2024

Under åren 2022–2024 auktoriserade eller godkände Revisorsinspektionen 45 personer som återkom till yrket. Om denna grupp kan följande nämnas:

- För sex återvändare hade det gått mer än fem år sedan de var auktoriserade eller godkända revisorer.
- Återvändarna var födda mellan åren 1959–1997. Den genomsnittliga åldern vid återkomsten var 40 år.
- Av återvändarna var 17 kvinnor och 28 män.
- Den överlägset vanligaste befattningen under bortavaron från revisorsyrket var att någon gång ha arbetat som ekonomi- eller redovisningschef (ungefär var tredje återvändare). På andra plats var controller eller styrekonom (ungefär var sjunde återvändare).

⁹ Mätningen gjordes 2025-01-16.

¹⁰ Med unik arbetsgivare avses ett unikt organisationsnummer.

- Tolv av återvändarna bytte län för sin tjänstgöringsadress. Sex av dem bytte till en adress i Stockholms län och endast en bytte från Stockholms län till ett annat län. 30 av de 45 återvändarna hade både lämnat och återkom till en Big 7-byrå.

Ansvar för en effektiv kompetensförsörjning och attraktiviteten för yrket ligger i första hand hos revisionsföretagen och revisorerna själva. Som tillsynsmyndighet kan dock Revisorsinspektionen bidra genom att kraven på auktorisation, fortsatt auktorisation och fortsatt godkännande underlättar rekryteringen av revisorer. Myndighetens regelgivning bör främja en effektiv personalförsörjning och sådana kunskaper och kompetenser som är och kommer att vara relevanta för revision. Mot denna bakgrund avskaffades det s.k. timkravet per den 1 juli 2019 och ersattes med en mer kvalitativt inriktad prövning av sökandens kompetens.¹¹

Vid tidpunkten för publiceringen av den årliga rapporten för år 2021 bedömde Revisorsinspektionen att det hade gått för kort tid efter timkravets avskaffande för att kunna dra några slutsatser kring den eventuella effekten av denna regeländring. I dag går det att konstatera att avskaffandet av timkravet hittills inte har haft någon större kvantitativ effekt på kompetensförsörjningen vad gäller att locka tillbaka tidigare revisorer till yrket. Under åren 2015–2019 auktoriserade eller godkände Revisorsinspektionen totalt 73 personer som återvänt till yrket.¹² Under de senaste fem åren (2020–2024) har totalt 77 personer som återvänt till yrket auktoriserat eller godkänt.¹³

2.3 Dispenser

Revisorsinspektionen har under åren 2022–2024 beviljat totalt 29 ansökningar om olika dispenser.

Relativt nyligen utvidgade inspektionen sin praxis med möjlighet till dispens för revisorer som arbetar som verkställande direktör vid revisionsföretag eller ekorevisor hos Ekobrottsmyndigheten. Denna praxis har under den aktuella treårsperioden fått verkligt genomslag med ett flertal beviljade dispenser från yrkesverksamhetskravet och anställningsförbudet.

För verkställande direktörer vid revisionsföretag har sex dispenser från yrkesverksamhetskravet beviljats. Sådan dispens förutsätter att arbetsbördan som verkställande direktör innebär att det inte går att arbeta minst halvtid med revisionsverksamhet. Att en dispens beviljas innebär inte något hinder mot att fylla arbetstiden med så mycket revisionsverksamhet som är lämpligt, utan utgör endast en möjlighet att ge mer tid åt att leda verksamheten.

Såvitt avser den mer ovanliga kategorin ekorevisorer hos Ekobrottsmyndigheten har hittills två personer beviljats sådan dispens.

Under det senaste året har flertalet revisorer anställda hos Riksrevisionen återkallat sina auktorisationer på egen begäran. Antalet har minskat från 15 i början av år 2024 till

¹¹ Se närmare Revisorsinspektionens årliga rapport 2019, s. 8.

¹² Nio av dessa beviljades auktorisation efter timkravets avskaffande, dvs. under andra halvåret år 2019.

¹³ En av de auktoriserade revisorerna lämnade och återkom till yrket två gånger under perioden. Denna revisor räknas som två personer i statistiken.

endast en i dag¹⁴. Inom överskådlig tid väntas inga eller endast ett fåtal dispensansökningar från anställda hos Riksrevisionen.

Tabellen nedan visar antalet dispenser inom olika kategorier under perioden 2022–2024.

Anledning till dispens	Typ av dispens	Antal
Utlandsvistelse	Bosättningskravet och anställningsförbudet (i vissa fall)	12
VD hos revisionsföretag	Yrkesverksamhetskravet	7
Anställning hos FAR	Anställningsförbudet och yrkesverksamhetskravet	7
Anställning hos Riksrevisionen	Anställningsförbudet	6
Anställning hos Revisorsinspektionen	Anställningsförbudet och yrkesverksamhetskravet	5
Anställning hos Ekobrottsmyndigheten	Anställningsförbudet och yrkesverksamhetskravet	2
Anställning hos bank	Anställningsförbudet	1
	Totalt	40

3 En relevant tillsyn

3.1 Allmänt om tillsynsverksamheten

Det övergripande målet med Revisorsinspektionens verksamhet är att upprätthålla förtroendet för revisorers verksamhet och för auktorisationssystemet, för att på så sätt bidra till att olika intressenter har tillgång till trovärdig ekonomisk information om företags redovisning och förvaltning.¹⁵ Den tillsynsverksamhet som inspektionen bedriver har en avgörande betydelse för att nå detta mål och är även den resursmässigt största verksamhetsgrenen inom myndigheten.

Tillsynsverksamheten delas in i följande områden:

- **Kvalitetskontroll:** Kvalificerade revisorer och registrerade revisionsbolag är föremål för återkommande kvalitetskontroller. Dessa sker dels genom särskild kvalitetskontroll av företag av allmänt intresse, dels genom övrig kvalitetskontroll.
- **Riskbaserad tillsyn:** Utredning görs baserat på identifierade och/eller misstänkta riskfaktorer efter anmälan eller genom att Revisorsinspektionen på eget initiativ öppnar ett ärende. Utredning inom den riskbaserade tillsynen kan leda till att det blir aktuellt att meddela disciplinära åtgärder till enskilda revisorer eller registrerade revisionsbolag. Det är Tillsynsnämnden för revisorer som fattar beslut i frågor om disciplinära åtgärder.
- **Tematillsyn:** Denna tillsynsform är riktad mot revisorsbranschen som helhet och mot ett specifikt område eller revisionsfråga. Vid en kvalitetskontroll eller riskbaserad tillsyn granskas ett specifikt revisionsföretags kvalitetssystem eller en enskild revisor. En tematillsyn omfattar däremot normalt flera revisionsföretag/revisorer i syfte att få en bättre helhetsbild samt kunna

¹⁴ 2025-03-25.

¹⁵ 1 § första stycket förordningen (2007:1077) med instruktion för Revisorsinspektionen.

identifiera gemensamma utmaningar, ”best practice” eller ett förbättringsbehov för branschen.

3.2 Särskilt om den riskbaserade tillsynen

Även om den riskbaserade tillsynen inte på samma sätt som kvalitetskontrollerna kan fånga upp de mer systematiskt förekommande problemen i revisorsbranschen utgör denna en betydelsefull del av den samlade tillsyn som Revisorsinspektionen bedriver. Den har ett nära samband med inspektionens övriga verksamhet, genom möjligheten att påföra disciplinära påföljder om det konstateras brister av mer allvarlig natur. Den riskbaserade tillsynen ger även en möjlighet att genomföra en mer avgränsad, koncentrerad tillsyn rörande enskilda frågor av allvarlig art eller frågor där det finns ett branschintresse av att sätta eller tydliggöra praxis.

Det är Revisorsinspektionen som fattar beslut om huruvida det ska öppnas ett tillsyns-ärende. Oftast sker detta med anledning av att inspektionen får del av information som rör en kvalificerad revisor och som avser en påstådd brist i dennes revisionsverksamhet inom de senaste fem åren. Skälen till att det öppnas ett ärende varierar, liksom varifrån informationen kommer. Revisorsinspektionens utgångspunkt är att de omständigheter som omfattas av anmälan ska utredas om det kan antas att det föreligger avvikelser från god revisorssed eller god revisionssed, oavsett vilken påföljden för detta kan tänkas bli. Om inspektionen bedömer att det kan finnas avvikelser från de goda sederna som ligger utanför de omständigheter som omfattas av anmälan utreds dessa endast om de bedöms vara av mer allvarlig art, dvs. om påföljden kan antas ligga på varningsnivå eller högre.

Revisorsinspektionen har under flera år arbetat med att effektivisera arbetsformerna och arbetar därför i hög utsträckning utifrån principerna om risk och väsentlighet. Detta har under året lett till att det i ett stort antal fall har räckt med enklare utredningsåtgärder för att göra bedömningen att det framstår som högst osannolikt att de omständigheter som omfattats av anmälan skulle kunna leda till en disciplinär åtgärd. I dessa fall har ytterligare utredningsåtgärder inte vidtagits och något ärende har inte öppnats. Detta förhållningssätt frigör resurser hos myndigheten som kan användas för att arbeta mer koncentrerat med de mer väsentliga tillsynsärendena och hålla handläggningstiderna för dessa så korta som möjligt.

Under verksamhetsperioden har ett ökad fokus legat på olika former av rapporter, ”intyg”, som revisorer lämnar vid sidan av den lagstadgade revisionen. I samband med covid-19-pandemin granskades en stor mängd revisorsyttranden avseende s.k. omställningsstöd inom ramen för den riskbaserade tillsynen. I flera beslut, såväl avseende omställningsstöd som i andra fall när revisorer utfärdat yttranden, har Revisorsinspektionen betonat vikten av att en revisor som skriftligen intygar uppgifter måste vara tydlig med vilken typ av granskning som hans eller hennes yttrande eller uttalande baseras på och, i förekommande fall, med vilken grad av säkerhet som uttalandet görs. Det är annars svårt för en läsare att bedöma intygets värde. De iakttagelser som inspektionen gjort i dessa avseenden har gett värdefulla kunskaper som kommit till användning även i andra sammanhang än i den disciplinära verksamheten. Under perioden har inspektionen haft omfattande kontakter med andra statliga myndigheter för att ge råd och stöd i hur dessa på bästa sätt i egna föreskrifter eller allmänna råd kan reglera arten och omfattningen av revisorsgranskning som krävs för att exempelvis få tillgång till statliga bidrag av olika slag.

Sanktionsavgifter har under verksamhetsperioden kommit att användas i ökad utsträckning. Graden av allvarlighet i iakttagna brister har härigenom kunnat differentieras på ett bättre sätt och ”glappet” mellan en varning och ett upphävande har kunnat täppas igen. Sanktionsavgifter har huvudsakligen använts vid allvarligare brister i revisionsarbetet och vid åsidosättandet av skyldigheter enligt penningtvättslagstiftningen.

Statistik kring utfallet av den riskbaserade tillsynen redovisas mer detaljerat i Revisorsinspektionens årsredovisningar.¹⁶

3.3 Kampen mot den ekonomiska brottsligheten

Sverige har under de senaste åren drabbats hårt av en ihållande våg av allvarlig brottslighet med våldsinslag. Denna brottslighet existerar inte i ett vakuum utan drivs i många fall av ekonomiska intressen. Kampen mot den ekonomiska brottsligheten är viktig inte endast för att den hotar den legitima ekonomin, utan också för att den i många fall är drivkraften bakom våldsbrottsligheten.

Revisorsinspektionen har i uppdrag att i sin verksamhet ingripa mot revisorer som medverkar till eller underlättar för ekonomisk brottslighet.¹⁷ Myndigheten har därtill enligt sitt regleringsbrev för verksamhetsåret 2024 haft ett särskilt uppdrag att verka för ökad medvetenhet bland revisorer om olika brottsupplägg för att hindra att revisorer utnyttjas inom ekonomisk brottslighet.

Revisorer och revision är inte i grunden brottsbekämpande. Traditionellt har revisionen främst motiverats av de intressen som ett företags ägare har av genomlysning och kontroll av företagets ekonomiska förhållanden. Med åren har emellertid revisionens värde också för andra intressenter – t.ex. fordringsägare, anställda och det allmänna – kommit att betonas allt mer. Revisorns uppgifter har också förändrats, bl.a. såtillvida att revisorn har fått en större roll när det gäller att i det allmännas intresse motverka brott och andra oegentligheter i företag. Ett tydligt uttryck för detta är att revisorn har vissa särskilda skyldigheter att anmäla och rapportera misstankar om ekonomisk brottslighet. Revisorn har också vissa skyldigheter som har med motverkande av skatteundandragande och penningtvätt att göra.¹⁸

Även givet de begränsningar som kan finnas i hur effektiv revision kan vara för att förebygga och bekämpa brott fyller revisorer alltså numera en viktig roll i samhällets kamp mot ekonomisk brottslighet.

I den riskbaserade tillsynen har Revisorsinspektionen ofta skäl att följa upp hur revisorer har fullgjort sina skyldigheter att agera vid misstanke om brottslighet. Det kan t.ex. avse sådana brott som omfattas av regleringen i 9 kap. 42 § aktiebolagslagen (2005:551). Det vanligast förekommande fallet är bokföringsbrott i form av för sent upprättad årsredovisning och revisorns skyldighet att agera på detta. Men även andra fall av bokföringsbrott eller andra förmögenhetsbrott förekommer.

Ett annat område där revisorer har särskilda skyldigheter är enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen). Auktoriserade och godkända revisorer samt registrerade revisionsbolag, är enligt den lagen s.k.

¹⁶ <https://www.revisorsinspektionen.se/publikationer/arsredovisningar/>

¹⁷ 1 § 3 stycket förordningen med instruktion för Revisorsinspektionen.

¹⁸ Se SOU 2023:34 (Bolag och brott – några åtgärder mot oseriösa företag), s. 130 f.

verksamhetsutövare och har som sådana ett antal skyldigheter. Såväl vid de kvalitetskontroller som utförs som inom den riskbaserade tillsynen har Revisorsinspektionen under verksamhetsperioden haft stort fokus på hur revisorerna och de registrerade revisionsbolagen fullgör sina skyldigheter.

Revisorsinspektionen har därtill under verksamhetsperioden genomfört en särskild riktad satsning inom detta område, se avsnitt 4.4 nedan.

3.4 Riskbaserad tillsyn av efterlevnaden av penningtvättslagen

Sveriges bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism håller generellt sett en god nivå. Detta bekräftas av FATF¹⁹ utvärdering av Sverige.²⁰ Samtidigt är penningtvätten utbredd i samhället och de kriminella är kreativa i sina sätt att placera brottsvinster i legala verksamheter. Finansiering av terrorism är mindre till sin omfattning, men är fortfarande ett allvarligt samhällsproblem, eftersom även små medel kan räcka för att skapa omfattande skada.²¹ Att ha ett riskbaserat förhållningssätt är därför viktigt för en ändamålsenlig och resurseffektiv tillsyn.

Revisorsinspektionen initierade mot denna bakgrund ett projekt under år 2022 i syfte att ta fram en riskanalys och en urvalsmodell till stöd för myndighetens arbete med tillsyn av revisorer och revisionsföretags åtgärder enligt penningtvättslagen. Riskanalysen och urvalsmodellen testades och utvärderades därefter under åren 2023 och 2024.

Riskanalys

Revisorsinspektionens riskanalys fokuserade på risken för att auktoriserade och godkända revisorer och registrerade revisionsbolag inte uppfyller de krav som penningtvättslagen ställer, snarare än på risken för att dessa ska kunna utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

I ett första led identifierades hot och sårbarheter varefter risknivåer sattes utifrån en sannolikhets- och konsekvensbedömning.

Hot

I normalfallet bör penningtvätt eller finansiering av terrorism inte ske genom själva revisionsverksamheten, eftersom revisorernas roll inte är att hantera vare sig transaktioner eller faktiska medel. Hotbilden är i stället kopplad till att revisorernas tjänster, och den kvalitetsstämpel som revisionen utgör, kan utnyttjas för att dölja sambandet mellan brottsvinster och brott eller medlens användning för att finansiera terrorverksamhet. I de fall kriminella aktörer saknar viss kompetens kan den införskaffas via olika typer av möjliggörare och specialister.²² Enligt uppgifter från Polismyndigheten år 2021 kon-

¹⁹ Financial Action Task Force bildades 1989 och är ett mellanstatligt organ som tar fram internationella standarder för bekämpning av penningtvätt, finansiering av terrorism och finansiering av spridning av massförstörelsevapen. Sverige blev medlem i FATF år 1990 och åtog sig genom medlemskapet att implementera standarderna i den svenska rättsordningen.

²⁰ Se regeringens webbplats www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/04/god-niva-pa-sveriges-system-for-bekampning-av-penningtvatt-och-finansiering-av-terrorism-enligt-fatf/ (tillgänglig 2022-02-02).

²¹ Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021 (NRA 2020/2021).

²²²² *Professionella penningtvättare: Branscher, modus och kopplingar till kriminella nätverk*, Polismyndigheten, finanspolissektionen, mars 2024.

trollerade ungefär en tredjedel av de lokala kriminella nätverken i Stockholm företag samt använder specialister i sina brottsupplägg.²³

Det primära identifierade hotet är därför att företag kan användas som brottsverktyg.

Sårbarheter

Sårbarheter är de omständigheter som kan påverka möjligheten att ett hot ska inträffa. Ur Revisorsinspektionens perspektiv är de identifierade sårbarheterna sådana egenskaper som gör att det kan förekomma omedvetna eller medvetna brister i revisorers efterlevnad av penningtvättslagen. Sådana brister leder i sin tur till att revisorernas tjänster kan komma att användas för att exempelvis skapa och upprätthålla en legal fasad för företag som används som brottsverktyg.

Risikvärdering

I analyssteget bedömdes risknivån för brister i efterlevnaden av penningtvättslagen utifrån sannolikheten för att en sårbarhet kan förkomma och vilken konsekvens en sådan förekomst skulle kunna få.

I bedömningen av sannolikhet värderades därför hur troligt det är att en viss sårbarhet förekommer och att hotet därmed skulle kunna inträffa, medan bedömningen av konsekvens utgick från den samhällspåverkan och den förtroendskada för branschen som kan uppstå om så sker. Sammantaget utmynnade detta i en bedömd risknivå som sattes till låg, normal, förhöjd eller hög.

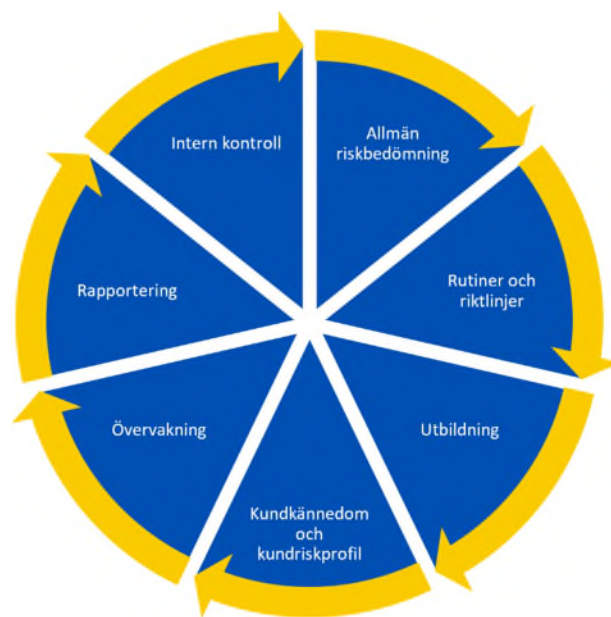
Urvalsmodell

Med utgångspunkt i riskanalysen togs även en urvalsmodell fram som ska läggas till grund för myndighetens proaktiva tillsyn på penningtvättsområdet.

Urvalsmodellen ger stöd för selektion av såväl revisionsföretag som enskilda revisorer och uppdrag vilket möjliggör effektiv tillsyn av samtliga delar i penningtvättsregelverket.

Utvärdering

Under åren 2023 och 2024 testades och utvärderades riskanalysen och urvalsmodellen i ett pilotprojekt. De ärenden som öppnades inom ramen för pilotprojektet inriktades primärt på granskning av revisionsföretagets åtgärder enligt penningtvättslagen samt enskilda revisorers åtgärder avseende kundkännedom, riskprofil och övervakning i ett antal revisionsuppdrag.

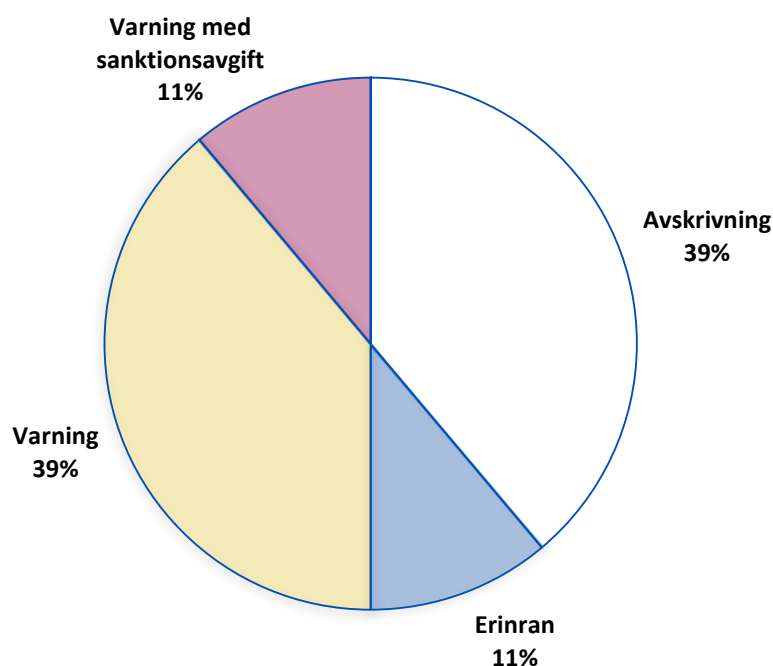

För granskningen av revisionsföretagets åtgärder inhämtades den allmänna riskbedömningen, revisionsföretagets rutiner och riktlinjer samt dokumentation av

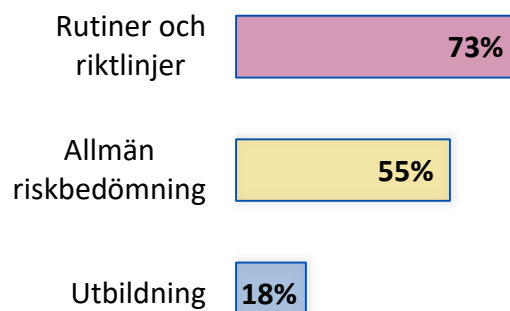
²³ *Kriminella nätverk inom den organiserade brottsligheten i region Stockholm 2021*, Polismyndigheten, Polisregion Stockholm Underrättelseenheten, oktober 2021.

företagets utbildning inom området penningtvätt och finansiering av terrorism. Undersökningen av de enskilda revisorernas åtgärder gjordes genom att revisionsdokumentationen för minst två uppdrag granskades.

Efter granskning av dokumentation och kompletterande frågor visade utredningen i 61 % av ärendena att revisionsföretaget eller revisorn åsidosatt sina skyldigheter. Dessa ärenden lämnades över till Tillsynsnämnden för revisorer för beslut om disciplinära åtgärder varvid varning var den vanligast förekommande. I vissa fall bedömdes brister vara sådana till sin omfattning eller karaktär att det fanns skäl att förena varningen med en sanktionsavgift.

Att rutiner och riktlinjer saknades helt, eller var undermåliga, var den vanligaste bristen när det gäller de åtgärder som enligt 2 kap. 16 § penningtvättslagen åligger revisionsföretagen. Därutöver förekom avsaknad av, eller brister i, den allmänna riskbedömningen samt den utbildning som revisionsföretaget ska se till att de anställda fortlöpande får.

För åtgärder i uppdragen var det vanligast med brister kopplade till åtgärder för kundkännedom och bedömning av kundens riskprofil. I vissa fall hade åtgärder i dessa avseenden inte vidtagits alls och i andra fall hade de vidtagits för sent. Det förekom även fall där omfattningen eller dokumentationen av åtgärderna var bristfällig.²⁴

²⁴ I nyhetsbrevet *Revisorsinspektionen informerar - ekonomisk brottslighet och penningtvätt, november 2024*, sammanfattar Revisorsinspektionen några av de iakttagelser som myndigheten gjort i sin tillsynsverksamhet. Se

3.5 Tematillsyner

Observationer kopplade till tidigare tematillsynsrapporter

Revisorsinspektionen hade redan innan åren 2022–2024 som denna verksamhetsrapport behandlar genomfört tre tematillsyner. Dessa handlade om *Revisionsbolagens medverkan i den kommunala revisionen, Revisionsföretags och revisorers tillämpning av penningtvättslagen* samt om *Digitalisering och användning av automatiserade verktyg och tekniker*.

Rörande den kommunala revisionen tog FAR, Sveriges Kommuner och Regioner samt Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer gemensamt fram en standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden började tillämpas från och med den 1 januari 2023. Standarden knyter an till de internationella granskningsstandarderna ISA²⁵ och ISRE²⁶. Avsaknaden av en standard för redovisningsrevision inom den kommunala revisionen var en av de utmaningar som identifierades i tematillsynsrapporten på området.

Tematillsynen rörande penningtvättslagen visade på ett behov av ytterligare vägledning på området för revisorer. I november 2021 beslutade Revisorsinspektionen föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och terrorism. Dessa har sedan dess varit ett stöd för såväl revisorer som för inspektionens tillsyn.

När det gäller digitalisering och användning av automatiserade verktyg och tekniker är detta ett område som Revisorsinspektionen fortsatt följer. Detta görs såväl i myndighetens internationella samarbeten inom IFIAR²⁷ och CEAOB²⁸ som lokalt i möten med revisionsföretag och vid kvalitetskontroller.

Avslutade tematillsyner under åren 2022–2024

Under år 2022 publicerades en rapport om Revisionsföretagens ägande och struktur. Rapporten visade att bestämmelserna om ägande och struktur i revisorslagen (2001:883) är svårtillgängliga.

Efter att arbetet med tematillsynen färdigställts har frågan om ägande fått ytterligare aktualitet. Såväl globalt som i Sverige har riskkapitalister börjat gå in som ägare i revisionsföretag i en större omfattning än tidigare.

Pågående tematillsyner vid utgången av år 2024

Vid utgången av år 2024 pågick två tematillsyner. Den ena behandlar *Revisorsyttranden avseende statliga bidrag* och den andra rör *Revision av franchiseverksamhet*.

Den förstnämnda av tematillsynerna ska kartlägga förekomsten av statliga bidrag som kräver revisorsgranskning och vilken typ av revisorsgranskning som genomförs. Tematillsynen ska även identifiera problemområden och ”best practice” när det gäller granskningen. Den andra tematillsynen ska på motsvarande sätt rörande revision av

---

<https://www.revisorsinspektionen.se/publikationer/nyheter/2024/revisorsinspektionen-informerar---ekonomisk-brottslighet-och-penningtvatt/>

²⁵ International Standard on Auditing

²⁶ International Standard on Review Engagements

²⁷ International Forum of Independent Audit Regulators

²⁸ Committee of European Auditing Oversight Bodies

franchiseverksamhet på branschnivå identifiera gemensamma utmaningar, ”best practice” och eventuella förbättringsbehov i förhållande till de krav som ställs i tillämpliga revisionsstandarder

Målet för tematillsynerna är att förbättra kunskapsläget för Revisorsinspektionen samt för revisorsbranschen och statliga bidragsgivare som förlitar sig på den här typen av revisorsyttranden i sin verksamhet, respektive externa parter som förlitar sig på revisionen av franchiseverksamheten.

3.6 Ökade krav på granskning av hållbarhetsrapportering

Bakgrund

Den 5 januari 2023 trädde EU:s nya hållbarhetsdirektiv CSRD²⁹ i kraft.³⁰ Syftet med hållbarhetsrapportering är att ge finansmarknaderna tillgång till tillförlitlig och jämförbar information från företagen om miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning. Rapporteringen ska bidra till att styra in kapital mot hållbara investeringar. Dessutom ska den underlätta hanteringen av finansiella risker som följer av klimatförändringar och brister i sociala förhållanden. Jämfört med den tidigare EU-lagstiftningen om hållbarhetsrapportering som infördes för vissa stora företag år 2016, ställer det nya direktivet högre krav på informationsgivningen från de företag som omfattas, t.ex. när det gäller den s.k. värdekedjan och utsläpp av växthusgaser. Det är också fler kategorier av företag som omfattas av kravet på att upprätta en hållbarhetsrapport jämfört med det som krävdes enligt EU:s tidigare direktiv NFRD³¹.

En annan stor förändring är att hållbarhetsrapporten ska bestyrkas av en auktoriserad revisor som har en särskild behörighet att granska hållbarhetsrapporter.

Vägen till behörighet att granska hållbarhetsrapporter

För att få den särskilda hållbarhetsbehörigheten kommer från och med år 2026 krävas godkänt resultat på provet för revisorsexamen, som från och med våren 2026 endast kommer att få skrivas av den vars teoretiska utbildning även har omfattat ämnesområdet hållbarhet. Därtill kommer det att krävas en minst åtta månader lång praktisk utbildning som särskilt omfattar granskning av hållbarhetsrapporter eller utförande av andra hållbarhetsrelaterade tjänster. Behörigheten att granska hållbarhetsrapporter är inte begränsad i tid, utan gäller så länge som revisorn är auktoriserad och behöver inte förnyas särskilt.

Eftersom det endast är företag som är s.k. större företag och som inte får revideras av godkända revisorer som kommer att behöva hållbarhetsrapportera är det endast auktoriserad revisorer som kan få hållbarhetsbehörighet.

En auktoriserad revisor som har behörighet att granska hållbarhetsrapporter måste under de fem år som föregår en ansökan om förnyad auktorisation genomgå 40 veri-

²⁹ Corporate Sustainability Reporting Directive

³⁰ Vid tidpunkten för den här rapportens publicering har Europeiska kommissionen lagt fram förslag till omfattande inskränkningar och förenklingar av CSRD där förhandlingarna nyss påbörjats (det s.k. Omnibus-paketet). Rapportens beskrivningar utgår från den lagstiftning som gäller vid publiceringen.

³¹ Non Financial Reporting Directive

fierbara timmar fortbildning inom ämnesområdet. Detta gäller utöver de ordinarie 100 timmar fortbildning som samtliga kvalificerade revisorer måste genomgå.

Den revisor som inte vill ha behörighet att granska hållbarhetsrapporter, t.ex. för att man inte har några sådana uppdrag och inte heller vill fortbilda sig särskilt inom området, kan avsäga sig sin behörighet. Detta kan göras när som helst, men för att inte behöva redovisa fortbildningstimmar måste det göras senast i samband med en ansökan om fortsatt auktorisation.

Ansökan om att erhålla, eller avsäga sig, behörighet att granska hållbarhetsrapporter är inte förenad med några särskilda ansökningskostnader.

Genom övergångsbestämmelser i förordningen (1995:665) om revisorer och i Revisorsinspektionens föreskrifter (RIFS 2018:1) om revisorsexamen får samtliga revisorer som är eller blir auktoriserade före den 31 december 2025 också behörighet att granska hållbarhetsrapporter utan att särskilt ansöka om det.

Granskningen av hållbarhetsrapporter

Hållbarhetsrapporten kommer att ingå som en särskild del av det rapporterande företags förvaltningsberättelse. Den ska granskas av en auktoriserad revisor med behörighet att granska hållbarhetsrapporter. Detta kan vara samma revisor som granskar årsredovisningen i övrigt eller en annan revisor. Om uppdraget att granska årsredovisningens finansiella delar separeras från uppdraget att granska hållbarhetsrapporten, så är det möjligt för företaget att välja revisorer från olika revisionsföretag. Om företaget har valt ett registrerat revisionsbolag till revisor så kan revisionsbolaget utse två olika huvudansvariga revisorer för de olika uppdragen.

Granskningen av hållbarhetsrapporten ska leda fram till ett uttalande med begränsad säkerhet. Enligt CSRD ska Europeiska kommissionen under år 2026 besluta om granskningsstandarder och fram till dess är det upp till de enskilda medlemsländerna att ansvara för vad som ska anses vara god revisionssed vid granskningen av hållbarhetsrapporter. Branschorganisationen FAR har tagit fram en särskild rekommendation om översiktlig granskning av lagstadgade hållbarhetsrapporter (RevR 19) som utgör god revisionssed i Sverige fram till dess kommissionen beslutar om europeiska standarder för granskningen.

Vid tidpunkten för den här rapportens publicering har elva revisorer begärt att få sin behörighet att granska hållbarhetsrapporter återkallad. Ett betydande antal revisorer väntas begära återkallelse från och med sommaren 2025 då Revisorsinspektionen inleder sina kontroller av revisorerernas fortbildning inom området.

Beslut i detta ärende har fattats av myndighetschefen Per Johansson. I den slutgiltiga handläggningen har deltagit chefsjuristen Anders Ahlgren, chefsrevisorn Anna-Karin Brusik Rönnqvist och den administrativa chefen Christina Strömbäck.

Stockholm 3 april 2025

Per Johansson

Myndighetschef